

Молот комунар

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р. Неділя, 8 травня 1983 року № 55 (3251). Ціна 2 коп.

З ДНЕМ ПЕРЕМОГИ!

Народний подвиг славен на віки!

Відкипіли білим полум'ям весняні сади. Смарагдовий килим простелення на оновленій землі. Ідуть цією землею щасливі люди — колишні фронтовики, їхні сини, онуки. Ідуть до обелісків. Ідуть до Вічного вогню, що палення біля могили Невідомого солдата. В День Перемоги вони знову уклінно стануть біля гранітних плит, на яких золотом викарбувані імена героїв, що полягли в жорстоких боях з нечужим ворогом. Згадають степівчани І. Поворознюка, І. Індика, І. Фісановича, Д. Гуляєва, В. Колісниченка, В. Галушкіна, десятки інших наших героїв-земляків. Комсомольці і піонери села Купецької Онуфріївського району вирушають до священних місць, де загинуло більше 1500 радянських воїнів, і першими назвуть імена Героїв Радянського Союзу росіянина П. Кузуба, башкира О. Рутчина, білоруса К. Грйба, яких вони записали в свої трудові колективи, ставши на Вахту пам'яті — Вахту миру.

А майбутні воїни із села Лозуватого Ульяновського району помянуть Архипа Маніту (він незадовго до Дня Перемоги полторний подвиг Олександра Масарова), змагаючись на стадіоні за приз імені героя-земляка. В селі Омелівці Онуфріївського району вчитель-ветеран зачитає текст посмертного листа односельця Олексія Калужного, котрий загинув, обороняючи Севастополь.

Так, ніхто не забутий, ніщо не забуто!

Не забудемо ми своїх дідів і батьків, матерів, братів і сестер, що віддали своє життя за наше щасливе сьогодення. З високого постаменту промовляв до нас броневої війни: «Люди, пам'ятайте!» Біла нічний вогонь слави чуємо ми голоси поспівних ветеранів, які ще й досі не загоїли своїх ран: «Будьте пильними!». Палає вічний вогонь ненависті до милитаризму і агресії. Ми, радянські люди, стаємо в єдиний стрій, своєю самовідданою працею зміцнюємо могутність нашої Вітчизни, щоб ніяка сила не змогла понівечити колос, який виплекали ми зі своїми батьками і матерями. І стоять на зоряному кордоні Батьківщини сини і дочки фронтовиків, пам'ятаючи про свою клятву, свій священний обов'язок — захищати рідну Вітчизну. Люди, що наблизили у той грізний час травень 45-го, передали їм прапори, не зронені на полях битв. І воїни 80-х років впевнено тримають їх у своїх дужих руках.

Радісне свято йде радянською землею. Його відлуння чує весь світ. Завтра на світанку в усіх містах і селах нашого степового краю юнаки і дівчата, повернувшись із походів «Шляхами слави батьків», здійснювали велику роботу під час проведення Всеукраїнської експедиції «Літопис Великої Вітчизняної» разом із ветеранами запалать факели і рушать до обелісків. Буде хвилина мовчання, проймуться наші серця почуттям скорботи. Але й незмірна наша радість. Бо День Перемоги — велике свято радянського народу, який здолав фашизм і прославив себе на віки. Тож будемо гідними тієї слави!

(Матеріали, присвячені Дню Перемоги, читайте на 2-й і 3-й сторінках).

Завтра — День Перемоги

ПРОДОВОЛЬЧА ПРОГРАМА: Твій внесок комсомол

бітку на 120—125 процентів. Найвища продуктивність праці у формувальника Сергія Чернявського. Щодня він виготовляє форм на 30—40 процентів більше від зазначення. Підприємство надає значну шефську допомо-

Справа честі кожного

Наш завод «Цукрогидромаш» належить до тієї галузі харчової промисловості, яка виготовляє устаткування для цукрових, консервних, плодівих і овочепереробних підприємств. Основою його продукції — насоси, вони служать однією із найважливіших ланок будь-якого технологічного процесу на цих підприємствах. Географія поставок досить широка — міста України, Російської Федерації, інших союзних республік. Кожен з нас добре усвідомлює свою роль у загальнонародній боротьбі за здійснення Продовольчої програми. Колектив заводу ділом відгукнувся на ініціативу працівників білоруських підприємств «Продовольчої програмі — високоякісну, надійну, ефектив-

ну техніку!» Одними з перших її підтримали молоді виробничники. На комсомольських зборах вони вирішили: вважати головним обов'язком спільної ударної праці на кожному робочому місці. Це дуже важливо для такої малочисельної підприємств організації, як наша. Вона об'єднує всього десять комсомольців: чотири робітники, решта — інженерно-технічні працівники. І всі вони трудяться ініціативно. Приміром, електрозварник Селекцій Гаджієв зайнятий на випуску роторів трубогазоудки. Змінні завдання виконує на 115—120 процентів. Токар-карусельник Петро Тараненко обробляє корпусні деталі насосів, а токар Леонід Видгоф — пальці муфт. Обидва справляються з нормами výro-

гу колгоспам і радгоспам області. Так, у колгоспі імені Калініна Бобринецького району вже завершено будівництво силососховища на 250 тонн кормів. У його спорудженні активну участь взяв комсомолец Олексій Гаджієв.

«Кожен член ВЛКСМ минулого року по кілька днів відпрацював на плантаціях просапних культур. І цього року всі як один вирощуватимемо і збиратимемо огірки в радгоспі «Зоря» обласного управління торгівлі. Наш колектив зобов'язався впродовж двох гектарів овочевих лану.

О. КОСТИКОВА, заступник секретаря комсомольської організації заводу «Цукрогидромаш», м. Кіровоград.

ГАРТУЄМО КАДРИ

Кадри вирішують все. Як це згадати цей справдливий вислів, що давно став крилатим, коли говоримо про завдання, поставлені перед всіма нами у Продовольчій програмі СРСР. Дальший розвиток сільського господарства вимагає від тваринників, хліборобів і спеціалістів глибоких знань. Для поглиблення суспільно-політичних знань майбутніх спеціалістів у нашому зоотехнічному технікумі працює народний університет громадських професій. В ньому навчаються майже сто слухачів. Головний напря-

мок діяльності університету — підготовка комсомольських ватажків для роботи з сільською молоддю. Тому на заняттях, які проходять щомісяця, запрошуємо комсомольських працівників, ветеранів КПРС та ВЛКСМ, а також передовиків сільського господарства. Знайомимо слухачів із «секретами» роботи комсорга, політінформатора, лектора. Юнаки і дівчата живаю обговорюють питання комсомольського життя, висловлюють цінні думки і пропозиції по його поліпшенню, вдосконаленню стилю роботи комітетів місцевих комсомольських організацій. Працює народний університет за деорієнтованою програмою. Найактивні-

ДОСВІД

ші слухачі після закінчення технікуму та університету одержують два дипломи: один про присвоєння кваліфікації, інший — про підготовленість до роботи комсомольським ватажком. Тут важливо те, що в рідні села вони повернуться грамотними спеціалістами, у котрих сформована активна життєва позиція.

О. ТАТАРОВ, ректор народного університету при зоотехнічному технікумі, м. Новомиргород.

ВАХТА ПАМ'ЯТІ

Так серця веліли

ГОЛОВАНІВСЬ К. Більше 400 жителів села Капітанки брали участь у Великій Вітчизняній війні, 187 з них не повернулися з фронтів. З дев'ятого квітня трудівники місцевого колгоспу «Пам'ять Леніна», працюють за себе і за polegлих героїв. Особливу старанність виявляють бурляководи ланок Г. Шульги, Н. Будолла, Г. Конопаткіної.

ГАЙВОРОН. М. П. Зимолин у тридцять років був залізничником. Він загинув, виконуючи обов'язки секретаря підпільного райкому партії. Коли почалась Вахта пам'яті, в цехах вагонного депо були проведені бесіди про подвиг героїв-земляків, воїнів, що визволяли місто і район від гітлерівських загарбників. «Працюватимемо і за Зимоліна», — заявив слюсар Віктор Перевозюк. Його підтримав Григорій Гречанинов. І вони енергійно взялися за роботу. Віктор лагодив гальма вагонів, Григорій їх кодову частину. Завдання п'ятиденки вони виконували за чотири дні. Із значками «Молодий гвардієць п'ятиріччя» стануть завтра ці комсомольці в колосі, що ринуть до пам'ятника воїнам 31-ї танкової бригади і 20-го гвардійського корпусу, які визволяли місто від ворога.

НОВОМИРГОР О. Д.

Робітники лінійної монтажної - ремонтної ділянки райсільгосптехники С. П. Панасенко та Л. Т. Литвинюк були переможцями соціалістичного змагання в квітні. І в перші дні травня вони закінчують робочі зміни із значним перевиконанням завдань. Семен Панасенко і Леонід Литвинюк — учасники Великої Вітчизняної війни, часто виступають на уроках мужності, вечорах Бойкої слави, закликаючи юнаків і дівчат сумлінно працювати зміцнювати могутність Батьківщини.

НАРОДНИЙ

Герой Радянського Союзу Микола Юхимович ЄРЕЩЕНКО йшов у бій з ворогом під Харковим і в Молдавії, визволяв від німецько-фашистських загарбників Болгарію, Румунію, Угорщину, Югославію. У травневі дні під час Вахти пам'яті він виступав із спогадами перед трудівниками ас-обози тресту «Кіровоградськбуд», колектив якої очолює.

На головному підприємстві Кіровоградського виробничого об'єднання «Друж-маш» із молоддю зустрівся колишній фронтовик слюсар цеху № 2 Сергій Петро-вич РУСИН. Члени комсомольсько-молодіжної бригади Любові Калич рапортува-ли йому про результати своєї праці у дні Вахти пам'яті.

Ветерана Великої Вітчизняної війни Петра Васильовича ОЛІЙНИКА знають у багатьох школах Кіровограда. Він часто виступає тут на уроках мужності.

Біла обелісна Слави.

Фото В. ГРИБА.

ТАНКОВА КОЛОНА «КІРОВОГРАДСЬКИЙ КОМСОМОЛЕЦЬ»

(Сторінка історії ком-сомолу Кіровоградщини).

У той час, коли в краї-ні було створено з ініці-ативи тамбовських і сар-атовських колгоспників фонд оборони, бюро Кі-ровоградського обкому ЛКСМУ постановою від 14 лютого 1944 року схва-лило почин комсомольців: молоді заводу «Червона зірка» про збір контін-та на будівництво танкової колони «Кіровоградський комсомолець».

Юнаки і дівчата облас-

ті з ентузіазмом включи-лися в патріотичний рух. «Ми з радістю вносимо свої трудові заощаджен-ня на побудову грізних бойових машин для рід-ної Червоної Армії», — говорив на мітингу моло-ді представник Кірово-градської швейної фабри-ки.

По всій області на під-приємствах і в колгоспах проходили мітинги і збір-ки контін-та. На 1 квітня 1944 року було зібрано 43 мільйони карбованців.

Бойові машини з тан-кової колони «Кіровоград-ський комсомолец» гро-мили ворога в боях за ви-зволення країн Європи.

Ця слава сторінка іс-торії комсомолу Кірово-градщини є яскравим прикладом єдності волі і дій комсомольців та мо-лоді нашої країни в час-тях важких випробувань.

С. КАРЛАШ,
завідуючий фондами
обласного музею
комсомольської сла-ви.

Знаменний Парад Пере-моги — яскрава демон-страція незламної могут-ності й військової доб-лесті Радянських Зброй-них Сил. В колоннах, що проходили повз Мавзолей В. І. Леніна, ніс прапор 1-го Українського фронту О. І. Покришкін — про-славлений льотчик, тричі Герой Радянського Союзу.

«Я бачив, як двісті солда-тів підійшли до підніжжя Мавзолею і кинули під трибуну двісті знамен пі-мецьких армій, з'єднань, полків — ганебних зна-мен агресії, розбою, на-сильства. Я бачив само-хідні гармати, які гурко-тали повз мене, танки, тя-гачі, інші машини — нашу силу, створену руками на-роду», — написав він зго-дом про цей незабутній момент у своїй мемуарній книжці «Небо війни».

Писав і хотів, щоб люд-ство не забуло, чого варта була йому ця перемога над гітлеризмом. Адже шлях до неї його особис-то, як і товаришів поряд з ним, був складним. У ньо-му і навчання, і праця, і радість, яку несе в собі здійснення заповітної мрії в обраній військовій про-фесії. І той біль, який за-повнився серце з перших днів війни, біль за пору-шене мирне життя, за кров і страждання радянських людей. Саме про це йде мова в згаданій книжці, де від першої до останньої

сторінки читач з інтересом і напругою слідкує за бо-йовим життям ушавлено-го червонозоряного соко-ла. По кількості збитих лі-таків автор мемуарів утри-мував рекорд не тільки серед льотчиків Радян-ського Союзу, а й серед

кп. Спочатку потрапив до школи авіамеханіків, а по-тім уже закінчив Качин-ську авіаційну школу льот-чиків (1939 рік).

Нам, кіровоградцям, ці-каво знати, що свій шлях у велику авіацію О. І. По-кришкін починав у нашо-

На крилах

усіх авіаторів країни анти-гітлерівської коаліції.

Схвильовано згадує Олек-сандр Іванович про той повітряний бій у перші дні війни, коли він на своєму винищувачі МІГ-3 збив першого фашистського «мессершмітта». І далі, майже всю війну, він був вірний цим швидкохідним, маневреним радянським лі-такам. Недарма ж у путів-нику музею Військово-По-вітряних Сил (М., 1981, стор. 57) вміщено фотогра-фію, на якій уже в наш час маршал авіації О. І. Покришкін знявся поруч саме з цією бойовою ма-шиною МІГ-3, яка постав-лена на вічну стоянку в музеї.

До авіації Олександр Покришкін прийшов за на-правленням Ленінського комсомолу в тридцять ро-

ку місті, на місцевому військовому аеродромі. Ав-тор мемуарів розповідає, як він проходив службу у авіаційній, яка базувала-ся в тодішньому військо-вому містечку на Новомі-колатівці, з жовтня 1939 року по травень 1940 ро-ку. Потім з рідним пол-ком, який у тривожний не-передрозмовний час був пере-кшунтий ближче до кор-дону, пролітав він довгими і тяжкими дорогами війни.

Небо війни... Читач дові-дується про бої над під-денною Україною, над річ-кою Інгул. А навесні 1943 року на Кубані відбулася великомасштабна битва, яка для радянських льот-чиків стала школою муж-ності і бойової майстер-ності. Тут якраз блискуче виявився талант капітана О. І. Покришкіна, на бо-

САМІНСТРУКТОР

ЛІТОПИС ВЕЛИКОЇ
ВІТЧИЗНЯНОЇ

На адресу жителя міста Світло-водська М. Г. Жукова надійшла баг-дероль із столиці Кабардино-Балкар-ської АРСР міста Нальчика від голо-ви ради ветеранів 151-ї стрілецької дивізії капітана у відставі І. І. По-ліщука. Він надіслав колишній мед-сестрі свою книгу «Наказ виконали», що вийшла у видавництві «Ельбрус». На книзі напис: «Фронтовій сестриці-однопольчанині Марії Жуковій в па-м'ять про нашу бойову юність».

Закінчивши сім класів у місті Новогеоргієвську, Ма-рія Жукова поїхала в Тбілісі, де вступила до медшколи. В 1940 році комсомолка одержала дипло-м і працювала медсестрою в Михайлівській лі-карні столиці Грузії, мрія-ла навчатися в медичному інституті.

Та її плани перекресли-ла війна. Марія попроси-лася на фронт. Направили у госпіталь, а згодом — на передову. Марія вряту-вала життя сотням воїнів. День 20 лютого 1942 ро-ку назавжди вкарбувався в пам'ять Марії Григорів-ни. Зранку фашисти поча-ли артилерійсько-міномет-ний обстріл позицій, зай-нятих радянськими війсь-ками. Після цього в атаку пішла піхота, підтриму-вана танками. Одну за одною відбивають радян-ські війська запеклі атаки ворога. Марія разом зі своєю російською подру-гою Надією Рибаквою вилетіли поранених з по-ля бою.

В цьому бою Марія ді-стала поранення. Три міся-ці ліжечка була прикута до ліжка. А коли рани заго-їлися, її дали тримісячну відпустку. Але комсомол-ка разом зі своїми подру-гами російками Юлією Уваровою з Катіліна і

В книзі розповідається про подвиги воїнів багатонаціональної дивізії, яка наприкінці 1941-го і на початку 1942-го формувалася в Азербайджані і Вірменії. Воїни-інтернаціоналісти обороняли і визволяли Північний Кав-каз. Вони пройшли з боями від Псере-кону до австрійських Альп. Серед ви-зволителів рідної землі була і наша землячка Марія Григорівна Жукова.

Катериною Кучеренко з Вороного попросились знову на фронт. Команду-вання задовольнило ба-жання медсестер. В лип-ні 1942 го дівчат направи-ли у 151-у стрілецьку ди-візію.

У 228 медсанбаті Марія Жукова подружилася із Раїсою Казаковою та Лі-дією Полетаєвою із Став-ропольського краю. Под-руги пишуть рапорт на ім'я головного лікаря мед-санбату з проханням по-слати їх у стрілецькі рот-и, на передній край.

Так дівчата потрапили у 626-й стрілецький полк. Марія Жукова стала самі-нструктором першої роти першого стрілецького ба-тальйону.

...Почалися запеклі бої за важливий залізничний вузол Жмеринку. Фашисти будь-якою ціною намага-лися втримати в своїх ру-ках цей стратегічний пункт, кидаючи в бій усе нові й нові резерви. За два дні безперервних боїв Марія винесла з поля бою 69 по-ранених бійців та командирів.

Ранок 18 березня 1944 року. Виповнилося поранення, комсомолка сама була по-ранена осколком ворожої міни. Її підібрав російський Кураков...

Більше Марії не доведо-ся воювати. Інвалідом Ве-

М. ВЕНЦОВСЬКИЙ,
завідуючий позашта-тним відділом орга-ново-патріотичної пропаган-ди Світловодського міського комітету ДТСААФ.

ПОДВИГ СЛАВЕН НА ВІКНІ!

йовому рахунку якого було тринадцять літаків противника, збитих особисто, та шість — у груповому бою.

Почалося визволення тимчасово окупованої радянської території. Перелітаючи, Покришкін зрозумів, що дуже багато треба докласти праці, щоб відбудувати все! — думав про себе... Читач перегортає останню сторінку книги з почуттям вдячності автору за те, що події Великої Вітчизняної війни відображені правдиво, конкретно і

НА УРОК МУЖНОСТІ

Вітчизни

близько посади разом зі своїм веденням на аеродромі знайомого йому стенового українського міста, де починав військову службу льотчиком у довоєнний час. Тепер тут дислокувався штаб корпусу генерала О. В. Утіна і полк, де командиром був А. Кожевніков. Олександр Іванович обійшов усі вулиці нашого міста, провідав квартиру, де жив до війни і де потоваришував із колегами Мироновим, Пилипковим, іншими льотчиками. «Місто пам'яталося мені акуратне, чисте, із свіжопобіленими хатинами на околиці й невисокими будинками в центрі, — писав він. — Тепер воно справляло тяжке, гіпнотичне враження. І передусім руїнами заводу, вокзалу, військових казарм. Багато,

яскраво. Зв'язаний шлях устаткованого льотчика — то моральна стійкість комуніста, щоденна наполегливість у навчанні, успішні пошуки все більш ефективних прийомів повітряного бою. І підтримка товаришів, наставників, командирів. Без цього не можна, це — на все життя. А місто Кіровоград — місто юності Героя — піднялося з руїн, як і тисячі інших, зруйнованих війною. Простягаючись по обидва береги Інгулу, новобудовами і широкими вулицями повиходило у навколишній степ. Надіслали продукцію своїх заводів і фабрик у різні кінці країни, готували кадри для народного господарства та культури. Місто живе у вірі мирного згодення.

С. БОНФЕЛЬД,
кращезнавець.

НАКАЗ ДАЛИ МАТЕРІ

Чимало цікавих заходів, спрямованих на інтернаціональне і патріотичне виховання молоді, проводиться нині в нашому будинку культури. Ми влаштуємо зустрічі юнаків і дівчат з колишніми фронтовиками, молодими воїнами, організуємо колективні перегляди кінофільмів на військово-патріотичну тематику.

Цікаве, наприклад, пройшов тематичний вечір «До захисту Вітчизни

ни готовий!» У залі лунали пісні про Радянську Армію, партію і Леніна. А на сцені — полотнище з написом: «Беззавітно служите Вітчизні, народу!» Це — заклик до призovníків, яких призначено проводити в Армію агрегатники. Їх, молодих робітників, котрі через кілька днів мали одягти гімнастерки, запросили за стіл президії. Ось вони — Володимир Кініхін, Олександр Леле-

ха, Сергій Феденюк, Олександр Захаров, Сергій Гребенюк та Олександр Бузмоков — поруч з ветеранами війни і праці.

Ведучий говорить про високий обов'язок громадян Країни Рад захищати свою Батьківщину. А колишній фронтовик О. П. Кузьмін закликав юнаків гідно пронести естафету бойової слави, що передали їм ветерани. Прозвучав на-

каз синам з уст матері Любові Іванівни Феденюк та Надії Григорівни Кініхін: чесно служити Вітчизні.

Учасник Великої Вітчизняної війни А. В. Мельников вручив призovníкам накази трудового колективу кіровоградського заводу «Гідросила».

Л. КОСТЕНКО,
завідуюча культурно-масовим відділом будинку культури імені Мелітуса.
м. Кіровоград.

КРОК У СТРИЙ

Вітає «Червона гвоздика»

варішам — рядовим Р. Алдонісу, В. Бульвасу, А. Карпенку та Ю. Мельнику краще настрийте гітари, ударні інструменти.

У такому складі «Червона гвоздика» вже кілька разів виступала перед воїнами підрозділу на вечорах відпочинку, в клубі підшефної фабрики. Ансамбль завжди зустрічали радо. В репертуарі «Червоної гвоздики» музика радянських композиторів, пісні про Батьківщину і Радянську Армію, про безприкладний подвиг радянських воїнів-визволителів.

— Особливо старанно ми готувалися до концертів, які даватимемо під час травневих свят, — розповідав мені молодший сержант Андрій Жовна. — Найкращі свої номери присвячимо учасникам Великої Вітчизняної війни на вечорах бойової слави.

Він чесно виконує свій священний обов'язок перед Батьківщиною. Тож хай про це знають студенти Кіровоградського педінституту і учні середньої школи № 4, де вчився комсомолец Андрій Жовна.

С. КАЛМІКОВ,
журналіст.

На знімку: молодший сержант А. ЖОВНА.

На призи пам'яті героїв

Герої Радянського Союзу І. С. Індик та Д. М. Осадчий родом із села Витязівки Бобринецького району. Перший із них був у складі групи моряків-десантників, яка в ніч на 26 березня 1944 року під командуванням старшого лейтенанта К. Ф. Ольшанського висадилася в Миколаївському порту. Смільніві дві доби утримували плацдарм. Із 68 радянських воїнів в живих залишилось лише дванадцять. Серед загиблих і старшина 2-ї статті І. С. Індик.

А Д. М. Осадчий був командиром мотоострілецької бригади. Високої урядової нагороди він удостоєний за успішне проведення операції від Яссамі. Загинув

Д. М. Осадчий під час визволення Румунії.

Нині в селі Витязівці на спеціальних постаментях встановлені меморіальні плити на честь героїв-земляків. Цими днями тут поклали квіти учасники спортивних змагань, що проводяться на призи пам'яті І. С. Індика та Д. М. Осадчого. Нагородили спортсменів Бобринецького СПТУ № 2 та колгоспу імені Куйбишева.

Анатолій Курганський

БІЛА ОБЕЛІСКА

Як пахнуть квіти! Їх багато.
Зіткали килим біла ніг
У невідомого солдата,
Що цій землі життя зберіг.

Любисток пахне і тюльпани...
І серед запахів п'яних
Тут відчують ветерани,
Як порох пахне біля них,

Той, що виносили із бою...
Хоч вже пройшло й багато літ —
Та Вітчизняною війною
В лице їм дихає граніт.
м. Кіровоград.

ГЕРОЇВ НАШИХ ІМЕНА

Комсомолец

Карташов

В експозиції обласного краєзнавчого музею увагу відвідувачів привертає фотографія юнака в гімнастерці. Хто він, який подвиг здійснив, щоб бути увічненим у музеї?

Арсентій Карташов не довелося сфотографуватися з Золотою Зіркою на грудях. І не думав він, що стане Героєм Радянського Союзу.

Недовгим, але яскравим було його життя. Народився Арсентій Максимович Карташов у селі Альмеево Татарської АРСР. Ріс звичайним хлопчиком. У школі вирізнявся надзвичайною допитливістю, старанністю. В той же час був скромним, не любив хизуватися успіхами. В усьому Арсентій брав приклад з батька — комуніста, начальника місцевого відділу міліції.

...Білий з зусиллями долає швидку течію Славутча. Високі хвилі заливали човни. Нарешті досягли правого берега, зайнятого ворогом. Автоматик Карташов був серед перших.

Гітлерівці чинили сильний опір, намагаючись скинути десант у Дніпро. Відбиваючи шалені контратаки ворога, радянські воїни невпинно розширювали невеличкий плацдарм. Під час однієї з атак роті перетин шлях німецький кулемет. Ціною свого життя Карташов допоміг товаришам виконати бойове завдання.

Батьківщина високо оцінила подвиг комсомольця: йому було присвоєно звання Героя Радянського Союзу (посмертно).

Г. КОГАН,
старший науковий співробітник обласного краєзнавчого музею.

ЙШОВ У РОЗВІДКУ СТАРШИНА

У жовтні 1944 року в газеті «Красная звезда» було опубліковано фотознімок, на якому зображені повний кавалер ордена Слави гвардійці старшина Олександр Виноградов і його фронтові друзі Ф. Юрченко та Л. Легазов.

І ось майже через чотири десятиліття я зацікавився долею Виноградова. В результаті довгих пошуків вдалося встановити, що він родом із далекої Удмуртії.

Син козаків Олександр Виноградов перше бойове хрещення отримав на Курській дузі. В 97-й гвардійській стрілецькій дивізії він був командиром кулеметної обслуги.

...Правобережжя України. Біл за Червоної Кут. На панні позиції наступають два ворожих батальйони з танками. Гітле-

рівців удвічі більше, ніж наших воїнів. Олександр Виноградов принциповим кулеметним вогнем відсік фашистських автоматників від танків і примушує їх залишити. А коли хрестаті броньовані машини вирвалися вперед, радянські артилеристи знищили їх. Друга атака. Олександра поранено. Але він не залишив кулемета. Перев'язавши рану, продовжував стріляти. Невдалі його вогневої точки вже лежало більше тридцяти нерухомих гітлерівців.

За героїзм і мужність у цьому бою гвардії ефрейтора О. Виноградова було нагороджено орденом Слави III ступеня.

Січень 1944-го. Радянські війська готувались до наступу лінійні Кіровограда. А гітлерівці в цей час зводили оборонні споруди, перегруповували і, здається, підтягували свіжі сили. Як же з'ясувати це, потрібен «язык». Командир 289-го полку Ю. А. Науменко покликав до себе ветерана першого батальйону і пояснив їм ситуацію, що склалася.

— А що як узяти його в'язень? — сказав Виноградов. — Адаже уночі в них підвищена пильність. А після обіду вони сплять у трашеях. Великої розвідгрупи не потрібно. Ми самі все зробимо.

15 годин 30 хвилин. По передньому краю оборони гітлерівців відкрито артилерійський вогонь. Виноградов і його товариші кидються до ворожих граней. За кілька хвилин вони вже тягли нейтральною зоною фашиста, якого знайшли в

підбрустверній заглибині.

Командир полку сподобався винахідливість Виноградова, і він вирішив перевести його в розвідроту.

На Кіровоградщині Олександр захопив дев'ять «языків». Другий орден Слави засяяв на його грудях. Під час боїв на території Молдавії удмурт О. Ф. Виноградов був нагороджений орденом Слави I ступеня.

В жовтні 1944-го Олександр Виноградов загинув смертю хоробрих на Сандомірському плацдармі. Його поховано в Польщі на околиці села Коритинка Родомського воєводства.

Г. АНДРЕЄВ,
гвардії полковник у відставці.

ГПО НА МАРШІ

Під час тижня «До праці і оборони СРСР — готовий!» в Кіровоградському машинобудівному технікумі залік з фізичної і військово-технічної підготовки складав кожен комсомолець.

На знімках: праворуч — Ірина МИЗЕНКО; стартують першокурсники.

Фото В. ЧЕРЕДНИЧЕНКА.

ЖИВЕ СОБІ самотиною у сучасній однокімнатній квартирі ветеран війни та праці пенсіонер Микола Єгорович Тутішкін. Шашкові баталії з другом — Олексієм Єфремовичем Постником та ще телевизор, газети — ото й усе його теперішнє життя. І ось одного прекрасного дня його спокій буз несподівано й нагально порушений: з'явився, як сніг на голі, енергійна Наташа Рязанова.

вміє знаходити високий смисл, навіть поезію в буденній роботі і радіти їй. Робити людям добро, дбати про їхнє щастя — то потреба її серця, її душі й у великій мірі складова її власного щастя.

Але автор не ідеалізує своєї героїні, не приховує деяких її надто привабливих рис харак-

з допомогою яких І. Касян створює картину побуту свого героя, далекого від активного життя, силою обставин замкнутого в чотирьох стінах дому. У трактуванні Касяна Тутішкін — добра, чесна, скромна, трохи флегматичної вдачі людина, хоч зовні, на словах (перша дія), буває й різкуватою.

Постикова виконала і Крайова людина доброї душі, вірний і відданий друг.

РЕЗОНАНС

Про гуманність, щирість і правдивість, безкорисливості, про вірну дружбу, про чисте кохання — тобто, про все, без чого немислиме справжнє щастя.

ЩО МОЖЕ ДОБРОТА?

занова і рішуче заявила, що бере над ним шефство — має таке комсомольське доручення. Незважаючи на протести Миколи Єгоровича, шеф починає діяти: пере сорочки, прибирає у квартирі, затіває ремонт... Врешті, щоб остаточно «вскрепити» підшефного, вирішила одружити його з Одаркою Степанівною Басовою — енергійною, ще молодою і теж самотньою жінкою.

Така нехитра сюжетна канва спектаклю. Всього п'ять персонажів беруть участь у ньому. Це літній молоді люди, досить виразно позначені індивідуальними рисами характеру, по-своєму цікавого і самобутнього у кожного. Приємно те, що зайняті у спектаклі актори, зуміли проникнути в суть характерів своїх героїв, не вдаючись при цьому до трюкацтва, виявивши гарний смак і почуття міри. Найскладнішим і, як б сказав, дещо суперечливим (а тому нелегким для сценічного втілення) характером у п'єсі є образ Наташі. Її дитинство, шкільні роки видались нелегкими, скучними на радість: вона була немовлям, коли сім'ю залишив батько. Тепер діалог перебралась із села до Москви, працює маляром. Безмежно закохана в життя. Наташа

теру, від чого образ тільки вирає: перед нами жива людина, а не манекен. Наприклад, її мова нерідко буває грубуватою; за прикладом деяких міських дізят Наташа палить цигарки. Глядач розуміє: все те зовнішнє, несправжнє, наносне і згодом неодмінно зникне.

Цей складний характер з усіма його нюансами добре відтворила на сцені молода актриса Л. Хуторян. Її Наташа на театральному кону поводить просто, невимушено, вільно. Актриса, як кажуть, цілком перевтілилась у свою героїню. Однак різкі переходи від одного душевного стану (страждання) до діаметрально протилежного (спокійний, навіть надто спокійний тон) не справляють враження правдивості. Глядач повинен би помітити, що спокій цей удаваний, що за ним — потахований біль, якого тільки-но завдала їй кохана людина.

Реалістичні образи створили актори І. Касян і заслужений артист УРСР І. Кравцов. Скупі, неказячі рухи, промовисті паузи, своєрідний спосіб амікання телевизора, піжама і кімнатні туфлі, навіть пляшка кефіру в руках — все це засоби,

його серці живі почуття юності, воно й тепер прагне краси, щастя, не мириться зі старістю. В образах Тутішкіна і Постникова в спектаклі високо підноситься ідея вірної, відданої, гартованої у вогнях Вітчизняної війни дружби — найдорожчого людського скарбу.

В міру оптимісткою, в міру скромною і простою, з нестаріючою душею і серцем, що прагне ніжності, постає перед глядачем Одарка Степанівна у виконанні заслуженої артистки УРСР С. Мартинозої.

Гену Лебедева, цього сучасного донжуана із будівельного тресту, зіграв заслужений артист УРСР А. Косяченко. Актор показав поступове, для Гени безболісне переродження під впливом Наташиного кохання. Але іноді в грі Косяченка відчувається якась скучність, наче він соромиться цілком увійти в образ свого персонажа — далеко не привабливої людини.

Окремо слід відзначити вдало знайдений постановником фінал спектаклю, сповнений глибокого смислу, ліризму, теплоти. Вистава «Соломяна сторожка» відзначається динамічністю, проходить ритмічно, при несподіваній увазі глядачів.

Я. КОЗУЛЯ,
м. Кіровоград.

ПОНЕДІЛОК

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.45 — Фільм-концерт «Старі марші». 9.15 — В ім'я нашої прийдешньої діти. Зустріч школярів з поетамі-фронтівниками. 10.05 — Док. фільм «Першим ділом вертольоти». 10.15 — Пісня далека й близька. 11.00 — Телефільм «Сто першій». 1 і 2 серії. 13.20 — Сьогодні Свято Перемоги. Виступ першого заступника міністра оборони СРСР, Маршала Радянського Союзу С. Л. Соколова. 13.35 — Про друзів-товаришів. Кіноконцерт. 14.30 — Репортаж про зу-

з тобою». Фільм-вистава. 18.25 — А. Бабаканян. Тріо для скрипки, віолончелі, фортепіано. 18.50 — Світлій пам'яті загиблих у боротьбі проти фашизму. Хвилина мовчання. 19.10 — Науково-популярний фільм «Лісти з фронту». 19.30 — Велогонка Миру. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Міжнародна панорама. 21.00 — Програма «Час». 21.45 — Художній телефільм «Трилогія».

ВІВТОРОК

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.55 — Творчість юних. 9.15 — Телефільм «Трилогія». 10.30 — Очевидне — неімовірне.

СЕРЕДА

▲ ЦТ (I програма)

8.00 — «Час». 8.45 — Мультифільм «Чортеня № 13». «Шлях додому» (з циклу «Муммі-Троль і комета»). 9.15 — Телефільм «Ватко чи брат». 10.25 — Клуб мандрівників. 11.25 — Новини. 14.30 — Новини. 14.50 — Комуністи 80-х. Док. телефільм. 15.55 — М. Масковський. Соната № 3 до мінора. 16.10 — Знай і умі. 16.55 — Виступ народного ансамблю пісні й танцю «Дружба». 17.15 — Стадіон для всіх. 17.45 — Відгукісся, сурмачі! 18.30 — Веселі нотки. 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Наука і життя. 19.30 — Телефільм «Вічний полк». Частина друга. 1 серія — «Вогнем, хрещем!». 21.00 — «Час». 21.35 — Рафаель. До 500-річчя з дня народження. 22.30 — Сьогодні у світі.

▲ УТ

10.00 — «Актуальна камера». 10.35 — «Ви нам писали». 11.25 — Телефільм «Вайгач». 11.40 — «Шкільний екран». 9 клас. Українська література. 12.05 — «Новини кінокраїни». 13.20 — «Крайна комсомолка». 16.00 — Новини. 16.10 — «Срібний дзвіночок». 16.50 — «Правила без пиятиків». 17.00 — «Одвічне малює». 17.35 — «Продовольча програма — справа кожному». 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.15 — Телефільм. (Кіровоград). 18.30 — Циркова програма. 19.00 — «Актуальна камера». 19.30 — «Захоплені». Передача для молоді. 20.20 — Тележурнал «Старт». 20.50 — «На добраніч, діти». 21.00 — «Час». 21.35 — «Сімейне коло». Кінопрограма. 22.40 — Новини.

▲ ЦТ (II програма)

11.35 — М. Серпантес. «Дон-Кіхот». 6 кт. 11.05 — Для вас, батьки. 12.05 — Ботаніка. 5 кт. 12.25 — Астрономія. 10 кт. 13.25 — Поната природознавства. 13.55 — Документальний фільм. 14.25 — «Медичні Христини та інші». Посторіях творів Г. Успенського. 15.25 — Новини. 16.00 — Новини. 18.20 — Документальний телефільм «Карнатський бенкет». 18.30 — Наш сад 19.00 — Чемпіонат Європи з боксу. 20.00 — Вечірня казка. Мультифільм «Хто перший?». 20.15 — Тележурнал «Свідок історії». 20.45 — Велогонка Миру. 21.00 — Програма «Час». 21.35 — Художній фільм «Гармонія».

(Наступний номер «Молодого комунар» вийде в четвер, 12 травня).

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой комунар» — орган Кіровоградського обласного комітету ЛКСМ України.

На українському мові.

ВК 07698.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП,
м. Кіровоград,
вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділа комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Обсяг 0,5 друк. арк. Зам. № 229. Тираж 55 500.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 5.